

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania F. S.A.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Słupsku
z udziałem R.K. i A.P.
o wysokość podstawy wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 20 maja 2025 r.,
zażalenia odwołującej się Spółki na wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 10 października 2024 r., sygn. akt III AUa 816/23,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, postanowieniem z dnia 10 października 2024 r. ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 25 zł względem ubezpieczonego R.K. oraz 1675 zł względem ubezpieczonego A.P. i odrzucił skargę kasacyjną F. S.A.

Płatnik składek wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, domagając się ich zmiany przez ustalenie, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne ubezpieczonych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek, stanowi kwota zadeklarowana i została uiszczona przez płatnika składek. Sąd Okręgowy w Słupsku w dniu 25 maja 2023 r. oddalił

odwołania, zaś Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2024 r. oddalił apelację co do meritum żądania.

Wyrok został zaskarżony w całości przez płatnika składek, zaś wartość przedmiotu zaskarżenia została oznaczona na kwotę 10.181 zł. W odpowiedzi na wezwanie Sądu, pozwany podał wartość przedmiotu zaskarżenia względem pierwszego ubezpieczonego na kwotę 24 zł, a wobec drugiego ubezpieczonego na kwotę 1.675 zł. Skarżąca wskazała, że wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej została podana omyłkowo.

Sąd Apelacyjny zakwalifikował rozpoznawaną sprawę jako sprawę o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje dolna granica wartości przedmiotu zaskarżenia w wysokości dziesięciu tysięcy złotych. Wskazał, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę (płatnika składek) składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika (ubezpieczonego) na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia (lub innej umowy o świadczenie usług) wykonywanej na rzecz tego pracodawcy dotyczy jedynie wysokości składki, a nie objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Postanowienie z dnia 10 października 2024 r. zaskarżył w części zażaleniem pełnomocnik pozwanej, żądając uchylenia postanowienia w zakresie odrzucenia skargi i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nie kwestionując, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie jest mniejsza niż 10 000 zł, stwierdził, że doszło do naruszenia art. 398² § 1 k.p.c. przez uznanie, iż niniejsza sprawa nie stanowi sprawy o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i w związku z tym skarga kasacyjna jest niedopuszczalna z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżania poniżej 10.000 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu. W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że sprawa, w której przedmiot sporu wynika z przyjętej w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2025 r., poz. 350 ze zm.) konstrukcji uznania

osoby wykonującej pracę na rzecz własnego pracodawcy za jego pracownika, sporne jest ustalenie właściwej kwoty podstawy wymiaru składki, co przekłada się na wysokość składki równej obciążeniu umowy o pracę i zlecenia wykonywanego na rzecz tego pracodawcy. Nie dotyczy ona zatem objęcia ubezpieczeniem, lecz wysokości składki (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 kwietnia 2022 r., II UZ 1/22, LEX nr 3431710 czy z dnia 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, OSNP 2017 nr 3, poz. 34). W sytuacji określonej w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest tylko jeden tytuł ubezpieczenia, który powstaje ex lege; nie powstaje zatem odrębne ubezpieczenie z umowy cywilnoprawnej, które mogłoby stanowić przedmiot sporu przed sądem ubezpieczeń społecznych (np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 lutego 2020 r., LEX nr 3221549 oraz z dnia 27 lutego 2020 r., III UK 150/19, LEX nr 3170624).

W konsekwencji w sprawie dotyczącej poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 października 2002 r., II UZ 94/02, OSNP 2004 nr 6, poz. 107; z dnia 12 stycznia 2016 r., II UZ 37/15, niepubl.; z dnia 16 kwietnia 2015 r., I UK 470/14, LEX nr 1751284; z dnia 20 września 2017 r., LEX nr 2390760 i z dnia 2 października 2018 r., I UZ 32/18, LEX nr 2559473 oraz uchwałę składu siedmiu sędziów z dnia 26 kwietnia 2018 r., III UZP 9/17, OSNP 2018 nr 11, poz. 150).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

[a.ł]